

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI

GIÁO TRÌNH

NHẬP MÔN
DU LỊCH HỌC

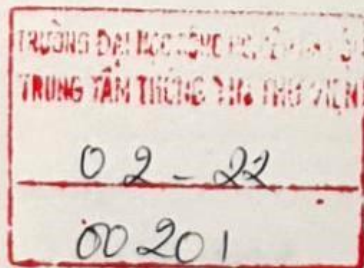

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI

Lê Thu Hương

GIÁO TRÌNH
NHẬP MÔN DU LỊCH HỌC

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

Mục lục

	Trang
LỜI NÓI ĐẦU.....	5
Chương 1.	
KHÁI QUÁT VỀ DU LỊCH HỌC	
1.1. CÁC VẤN ĐỀ CƠ BẢN VỀ DU LỊCH.....	7
1.2. KHÁI LUẬN CHUNG VỀ DU LỊCH HỌC.....	27
Câu hỏi ôn tập và thảo luận chương 1.....	35
Chương 2.	
SỰ HÌNH THÀNH VÀ PHÁT TRIỂN DU LỊCH	
2.1. Sơ lược về sự hình thành và phát triển du lịch trên thế giới.....	36
2.2. Xu hướng phát triển của du lịch thế giới.....	42
2.3. Quá trình hình thành và phát triển của ngành Du lịch Việt Nam.....	46
Câu hỏi ôn tập và thảo luận chương 2.....	55
Chương 3.	
NHU CẦU, ĐỘNG CƠ VÀ CÁC LOẠI HÌNH DU LỊCH	
3.1. Nhu cầu du lịch.....	56
3.2. Động cơ du lịch.....	56
3.3. Các loại hình du lịch.....	62
Câu hỏi ôn tập và thảo luận chương 3.....	73
Chương 4.	
ĐIỀU KIỆN PHÁT TRIỂN DU LỊCH	
4.1. Những điều kiện chung.....	74
4.2. Các điều kiện đặc trưng (Điều kiện hình thành cung du lịch).....	79
4.3. Các điều kiện tự thân làm nảy sinh nhu cầu du lịch.....	86
Câu hỏi ôn tập và thảo luận chương 4.....	88
Chương 5.	
SẢN PHẨM VÀ CHẤT LƯỢNG SẢN PHẨM DU LỊCH	
5.1. Sản phẩm du lịch.....	89
5.2. Chất lượng sản phẩm du lịch.....	93
Câu hỏi ôn tập và thảo luận chương 5.....	96

Chương 6.

THỜI VỤ DU LỊCH

6.1. Khái niệm và đặc điểm của thời vụ du lịch.....	97
6.2. Các yếu tố tác động lên tính thời vụ trong du lịch.....	99
6.3. Một số giải pháp khắc phục tính thời vụ trong du lịch.....	103
Câu hỏi ôn tập và thảo luận chương 6.....	107

Chương 7.

LAO ĐỘNG TRONG DU LỊCH

7.1. Khái niệm, đặc điểm và vai trò của lao động trong du lịch.....	108
7.2. Các nhóm lao động trong ngành du lịch.....	111
7.3. Yêu cầu đối với lao động trong ngành du lịch.....	111
Câu hỏi ôn tập và thảo luận chương 7.....	113

Chương 8.

TÁC ĐỘNG CỦA DU LỊCH LÊN CÁC LĨNH VỰC KHÁC

8.1. Tác động của du lịch đến hoà bình, chính trị.....	114
8.2. Tác động của du lịch đến văn hóa-xã hội.....	116
8.3. Tác động của du lịch đến kinh tế.....	121
8.4. Tác động của du lịch đến môi trường.....	127
8.5. Nhiệm vụ của người làm du lịch.....	131
Câu hỏi ôn tập và thảo luận chương 8.....	133
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	134

Lời nói đầu

Từ xa xưa trong lịch sử nhân loại, du lịch đã được ghi nhận như một sở thích, một hoạt động nghỉ ngơi tích cực của con người. Ngày nay du lịch đã trở thành một nhu cầu không thể thiếu được trong đời sống văn hóa - xã hội và đang phát triển mạnh mẽ thành một ngành kinh tế mũi nhọn ở nhiều quốc gia trên thế giới. Khi hoạt động du lịch đã phát triển và trở thành phổ biến thì nó trở thành đối tượng nghiên cứu của các nhà khoa học thuộc nhiều lĩnh vực khác nhau như: xã hội học, tâm lý học, kinh tế học... và dần hình thành một môn khoa học.

Với lợi thế về tài nguyên thiên nhiên và nét văn hoá độc đáo đậm đà bản sắc dân tộc, để tạo bước đột phá mạnh về lĩnh vực du lịch trong sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước, theo chiến lược phát triển du lịch Việt Nam giai đoạn 2010-2020 đã xác định: “Du lịch Việt Nam sẽ trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, chuyên nghiệp, hệ thống cơ sở vật chất kỹ thuật đồng bộ. Sản phẩm du lịch chất lượng cao, đa dạng, có thương hiệu, có sức cạnh tranh, mang đậm bản sắc văn hoá dân tộc, thân thiện với môi trường; Việt Nam trở thành điểm du lịch hấp dẫn, có đẳng cấp trong khu vực”⁽¹⁾. Điều này đòi hỏi đội ngũ nhân lực trong ngành Du lịch Việt Nam phải đáp ứng được các yêu cầu nghề nghiệp ngày càng khắt khe hơn, tinh nhọn hơn và phù hợp với yêu cầu lao động du lịch quốc tế.

Trong những năm qua, ngành Du lịch Việt Nam đã không ngừng xây dựng, phát triển nguồn nhân lực để làm cơ sở thực hiện công tác quy hoạch, kế hoạch và giải pháp thực hiện, đáp ứng yêu cầu phát triển du lịch trong những thập kỷ tiếp theo của thế kỷ XXI, đóng góp tích cực vào sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Để đáp ứng yêu cầu và phát triển nguồn nhân lực

⁽¹⁾ Hà Văn Siêu, *Tình hình du lịch Việt Nam 5 năm qua và chiến lược phát triển du lịch thời gian tới*, Viện nghiên cứu phát triển du lịch, năm 2010.

cho ngành, Trường Đại học Công nghiệp đã xác định môn Nhập môn Du lịch học là một trong những môn cơ sở ngành trong chương trình đào tạo hệ cao đẳng, đại học các chuyên ngành Quản trị kinh doanh du lịch và Hướng dẫn du lịch. Đồng thời, đây cũng là tài liệu tham khảo bước đầu cho những ai có nhu cầu tìm hiểu về hoạt động du lịch.

Giáo trình Nhập môn Du lịch học được biên soạn nhằm trang bị cho sinh viên những vấn đề cơ bản về du lịch một cách có hệ thống trước khi học tập những môn chuyên ngành khác.

Lần đầu tiên cuốn giáo trình được biên soạn, chắc hẳn không tránh khỏi thiếu sót. Tác giả trân trọng và mong muốn tiếp tục nhận được sự đóng góp của các độc giả và những người quan tâm để giáo trình được chỉnh sửa, bổ sung ngày càng hoàn thiện hơn.

TÁC GIẢ